

Skaidrojums valsts konsolidētajam naudas plūsmas pārskatam

Pārskata sagatavošanas pamatprincipi

Vispārīgie principi

Valsts konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā (turpmāk – konsolidētais naudas plūsmas pārskats) uzrādīta finanšu informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu (turpmāk – valsts budžeta iestādes), pašvaldību un Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites (turpmāk – valsts budžeta finanšu uzskaites) ieņēmumiem, izdevumiem un finansēšanas kategorijām 2018. gadā, ievērojot naudas plūsmas principu, kā arī salīdzinošā informācija par 2017. gadu.

Ministriju un centrālo valsts iestāžu naudas plūsmas pārskatā ir iekļauti valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu naudas plūsmas pārskati.

Pašvaldību naudas plūsmas pārskatā ir iekļauti pašvaldību budžeta iestāžu un kopīgo iestāžu naudas plūsmas pārskati.

Konsolidētais naudas plūsmas pārskats sagatavots pēc tiešās metodes. Pārskatā ieņēmumus un izdevumus uzrāda atbilstoši pamatdarbībai, ieguldījumu un finansēšanas darbībai.

Konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā uzrāda saņemtos un iztērētos naudas līdzekļus un tās ekvivalentus pa budžetu klasifikāciju grupām un kodiem – atbilstoši Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumiem Nr. 1032 “Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju”, Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumiem Nr. 1031 “Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām” un Ministru kabineta 2005. gada 22. novembra noteikumiem Nr. 875 “Noteikumi par budžetu finansēšanas klasifikāciju”.

Konsolidāciju veic summējot visus pārskatos uzrādītos rādītājus un izslēdzot savstarpēji atbilstošu ieņēmumu, izdevumu un finansēšanas posteņus, pielietojot mazākuma principa metodi, t.i. izslēdzot savstarpēji ekonomiski atbilstošo pozīciju mazākās vērtības.

Naudas līdzekļu korekcija par piesaistītajiem līdzekļiem

Naudas līdzekļu korekcija par piesaistītajiem līdzekļiem ir naudas plūsma, kas veidojas no naudas saņemšanas vai izmaksāšanas Valsts kases klientu kontos, kā arī no naudas pārskaitījumiem starp Valsts kases kontiem un ieguldījumiem depozītos Valsts kases kontos.

Pamatdarbība (ieņēmumi un izdevumi)

Pamatdarbība ir darbība, kas nodrošina nozīmīgākās ienākumu daļas gūšanu, un citas darbības, kas nav saistītas ar ieguldīšanu un finansēšanu. Pamatdarbības ieņēmumi un izdevumi veikti, lai sasniegtu budžeta iestādes primāros mērķus, kas noteikti likumā par valsts budžetu saimnieciskajam gadam vai saistošajos noteikumos par pašvaldības budžetu, tie ietver ziedojumus un dāvinājumus, kā arī citos budžetos uzskaitītos līdzekļus. Valsts budžeta finanšu uzskaites pamatdarbība ir valsts pamatbudžeta izpildes un valsts budžeta finanšu uzskaites organizēšana. Valsts budžeta finanšu uzskaites nodrošināšanai iegādāto vērtspapīru, atvasināto finanšu instrumentu, tai skaitā nākotnes darījumu (*fx forward*), iespēju un mijmaiņas līgumu (*CCIRS*), kā arī aizdevumu izsniegšanas un aizdevumu atmaksas naudas plūsma konsolidētajā pārskatā uzrādīta kā pamatdarbības naudas plūsma.

Ieņēmumus galvenokārt veido nodokļu un nodevu ieņēmumi, ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem, kā arī saņemtā ārvalstu finanšu palīdzība.

Izdevumus galvenokārt veido preču un pakalpojumu iegāde, izdevumi darba samaksai un nodokļiem, subsīdijām.

Procentu ieņēmumus un izdevumus no pamatdarbības klasificē šādi:

- valsts un pašvaldību budžeta iestādes procentu ieņēmumi vai izdevumi par kontu atlikumiem;
- valsts budžeta finanšu uzskaites procentu izdevumi par Valsts kases klientu kontu atlikumiem, procentu ieņēmumi par Valsts kases kontu atlikumiem Latvijas Bankā vai kredītiestādēs, kā arī procentu ieņēmumi par izsniegtajiem aizdevumiem.

Citos ieņēmumos un izdevumos no pamatdarbības uzskaitīti pārējie ieņēmumi un izdevumi, kas nav uzskaitīti citos pamatdarbības posteņos, kā arī citu budžetu līdzekļi, kas uz laiku ir iestādes glabājumā (konkursa vai drošības nauda, vēlēšanu drošības nauda, pansionātos dzīvojošo pensijas, atsavinātie līdzekļi no aizturētām personām un ieņēmumi par mantas realizāciju no krimināllietām un administratīvo pārkāpumu lietām līdz tiesas lēmumam, ieslodzīto un citu personu personīgā nauda, drošības nauda par kasācijas sūdzību). Citu budžetu līdzekļus pamatdarbības ieņēmumos norāda neto vērtībā, t.i., no pārskata periodā saņemtiem līdzekļiem atskaitot pārskata periodā atmaksātos līdzekļus.

Ieguldījumu darbība (ieņēmumi un izdevumi)

Ieguldījumu darbības naudas plūsma veidojas no aktīvu iegādes, kas paredzēti budžeta iestāžu funkciju nodrošināšanai, ienākumu gūšanai un naudas plūsmas radīšanai nākotnē, un no šādu aktīvu pārdošanas.

Ieņēmumos vai izdevumos no ieguldījumu darbības uzskaita naudas līdzekļus:

- par valsts un pašvaldību budžeta iestāžu ieņēmumiem vai izdevumiem, kas saņemti par pamatlīdzekļu, nemateriālo ieguldījumu un citu ilgtermiņa aktīvu pārdošanu vai samaksāti par pamatlīdzekļu, nemateriālo aktīvu izveidošanu vai iegādi;
- par valsts un pašvaldību budžetu iestāžu ieņēmumiem vai izdevumiem, kas saņemti vai samaksāti par līdzdalību kapitālsabiedrību kapitālā;
- par valsts budžeta finanšu uzskaites ieņēmumiem vai izdevumiem no parāda vērtspapīru pārdošanas un ieguldījuma vērtspapīru iegādes, kapitāla daļām citos uzņēmumos (izņemot tos, kas iekļauti naudas plūsmas pārskatā kā naudas ekvivalenti, kā arī tos, kas iegādāti tirdzniecības nolūkā). Ieņēmumus vai izdevumus, kas saņemti vai samaksāti par atvasinātajiem finanšu instrumentiem, tai skaitā nākotnes darījumu līgumiem (*fx forward*), mijmaiņas līgumiem (*CCIRS*), izņemot gadījumus, kad ar tiem saistītie saņemtie maksājumi uzrādīti kā finansēšanas darbības naudas plūsma.

Procentu ieņēmumus vai izdevumus no ieguldījumu darbības klasificē šādi:

- valsts un pašvaldību budžeta iestādes procentu ieņēmumi vai izdevumi, ja ieguldījuma mērķis ir gūt atdevi (termiņnoguldījumi, dividendes);
- valsts budžeta finanšu uzskaites procentu izdevumi par pieņemtajiem noguldījumiem, procentu ieņēmumi par ieguldījuma vērtspapīriem un procentu izdevumi par emitētajiem parāda vērtspapīriem, kā arī valsts budžeta ieņēmumi no dividendēm.

Finansēšanas darbība (ieņēmumi un izdevumi)

Par finansēšanas darbību uzskata darbību, kas rada izmaiņas ieguldītā kapitāla un aizņēmumu apmērā un sastāvā.

Ieņēmumos vai izdevumos no finansēšanas darbības uzskaita naudas līdzekļus un tās ekvivalentus:

- valsts un pašvaldību budžeta iestāžu ieņēmumus, kas saņemti par aizdevumu atmaksām vai saņemtiem aizņēmumiem, vai izdevumus, kas samaksāti par aizdevumu izsniegšanu vai aizņēmumu atmaksu;
- valsts budžeta finanšu vadībā – naudas līdzekļus, kas saņemti par pašu emitēto vērtspapīru pārdošanu vai samaksāti par emitēto vērtspapīru dzēšanu.

Procentu ieņēmumus vai izdevumus no finansēšanas darbības klasificē šādi:

- valsts un pašvaldību budžeta iestādes procentu ieņēmumi vai izdevumi par aizdevumiem vai aizņēmumiem;
- valsts budžeta finanšu uzskaites procentu ieņēmumi, kas samaksāti par aizņēmumiem.

Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts

Peļņa vai zaudējumi, kas rodas ārvalstu valūtas kursa svārstību rezultātā, nav uzskatāmi par naudas plūsmu. Tomēr, lai salīdzinātu naudas līdzekļu atlikumus un to ekvivalentus pārskata perioda sākumā un beigās, naudas plūsmas pārskatā uzrāda ārvalstu valūtas kursa svārstību ietekmi uz naudas līdzekļu atlikumiem un to ekvivalentiem ārvalstu valūtā. Šo ietekmi uzrāda atsevišķi no pamatdarbības, ieguldījumu darbības un finansēšanas darbības.

Būtiskums

Konsolidētā naudas plūsmas pārskata skaidrojums sagatavots, ņemot vērā konsolidētajam naudas plūsmas pārskatam noteikto būtiskuma līmeni, kā arī ministriju, centrālo valsts iestāžu vai pašvaldību naudas plūsmas pārskatos uzrādīto posteņu novērtēšanā piemēroto būtiskuma līmeni, kas noteikts saskaņā ar ministrijas, centrālās valsts iestādes vai pašvaldības izstrādāto un apstiprināto nozares vai pašvaldības vienoto grāmatvedības uzskaites kārtību, ko ievēro visas naudas plūsmas pārskatu konsolidācijā iesaistītās iestādes. Informācija ir būtiska, ja tās neuzrādīšana vai neprecīza uzrādīšana var ietekmēt pārskatu lietotāja ekonomiska rakstura lēmumus, kas pieņemti, balstoties uz šo informāciju.

Skaidrojumi konsolidētā naudas plūsmas pārskata posteņiem

Lai nodrošinātu naudas plūsmas pārskata posteņu salīdzināmību valsts konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā, valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmas 2017. gada pārskatā veikta pārklasifikācija par ieņēmumiem no atvasinātajiem finanšu instrumentiem no pārskata sadaļas “**Ieņēmumi no pamatdarbības**” posteņa A1.2. “Nenodokļu ieņēmumi” uz pārskata posteni “**Ieņēmumi no finansēšanas darbības**” posteni C1.4. “Citi ieņēmumi no finansēšanas darbības”, jo atbilstoši Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites grāmatvedības politikā noteiktajam attiecīgie atvasinātie finanšu instrumenti attiecas uz darījumiem, kas uzrādīti kā finansēšanas darbības naudas plūsma.

Pārklasificēto posteņu summas uzrādītas 1.tabulā.

1. tabula. Pārklasifikācijas tabula (euro)

Naudas plūsmas pārskata postenis	2017.gads pēc pārklasifikācijas	Pārklasifikācija	2017.gads pirms pārklasifikācijas
A	1	2	3
Naudas līdzekļu plūsma no pamatdarbības	798 132 827	(11 316 148)	809 448 975
Ieņēmumi no pamatdarbības	9 949 918 945	(11 316 148)	9 961 235 093
A1.2. Nenodokļu ieņēmumi	313 047 332	(11 316 148)	324 363 480
Naudas līdzekļu plūsma no finansēšanas darbības	(225 549 266)	11 316 148	(236 865 414)
Ieņēmumi no finansēšanas darbības	1 152 004 588	11 316 148	1 140 688 440
C1.4. Citi ieņēmumi no finansēšanas darbības	11 364 286	11 316 148	48 138

Konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā konsolidēti šādi pārskata posteņi:

- pamatdarbības ieņēmumi par kopējo summu (1 323 023 018) *euro* vērtībā;
- pamatdarbības izdevumi par kopējo summu (7 223 136 096) *euro* vērtībā;
- ieguldījumu darbības izdevumi par kopējo summu (563 904 296) *euro* vērtībā;
- finansēšanas darbības ieņēmumi par kopējo summu (302 541 662) *euro* vērtībā;
- finansēšanas darbības izdevumi par kopējo summu (131 279 333) *euro* vērtībā;
- naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem par kopējo summu (262 362 465) *euro* vērtībā;
- dotācija no vispārējiem ieņēmumiem par kopējo summu (6 304 046 981) *euro* vērtībā;
- naudas līdzekļu un noguldījumu izmaiņas pārskata periodā konsolidētas par kopējo summu 273 654 401 *euro* vērtībā.

2018. gadā konsolidētais naudas līdzekļu ieņēmumu pārsniegums pār izdevumiem uzrādīts 244 430 186 *euro* vērtībā.

Konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā dati salīdzināti ar 2017. gada datiem.

Naudas plūsmas ieņēmumu no pamatdarbības posteņu izmaiņas uzrādītas 2. tabulā.

2. tabula. Ieņēmumi no pamatdarbības (*euro*)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. - 2.)	Procentuālās izmaiņas (1. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi no pamatdarbības (A1.1. līdz A1.8.rindas summa)	NP.A1.	11 191 092 394	9 949 918 945	1 241 173 449	112.5
Nodokļu ieņēmumi	NP.A1.1.	9 183 294 830	8 500 576 763	682 718 067	108.0
Nenodokļu ieņēmumi	NP.A1.2.	427 652 125	313 047 332	114 604 793	136.6
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	NP.A1.3.	364 846 867	331 263 942	33 582 295	110.1
Ārvalstu finanšu palīdzība	NP.A1.4.	1 132 084 384	731 236 923	400 847 461	154.8
Transferti		19 526	60 229	-40 703	32.4
Ziedojumi un dāvinājumi	NP.A1.6.	3 989 408	7 483 626	-3 494 218	53.3
Aizdevumu atmaksas	NP.A1.7.	77 035 617	56 594 033	20 441 584	136.1
Citi ieņēmumi no pamatdarbības	NP.A1.8.	2 169 637	9 656 097	-7 486 460	22.5

Konsolidēto naudas plūsmas ieņēmumu no pamatdarbības izmaiņas galvenokārt veido:

NP.A1.1. Nodokļu ieņēmumi – valsts budžeta nodokļu un pašvaldību nodokļu ieņēmumu izpilde, t.sk. informācija par izmaiņām, atklāta 2. sējuma skaidrojumos “Skaidrojums pārskatam par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžetu izpildi” un “Skaidrojums pārskatam par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi”;

NP.A1.2. Nenodokļu ieņēmumi – valsts budžeta un pašvaldību nenodokļu ieņēmumu izpilde atklāta 2. sējuma skaidrojumos “Skaidrojums pārskatam par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžetu izpildi” un “Skaidrojums pārskatam par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi”;

NP.A1.3. Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi:

- lielākais šī posteņa palielinājums ir Veselības ministrijai 13 434 754 *euro* vērtībā:
 - kuru veido galvenokārt ieņēmumu pieaugums 10 336 784 *euro* vērtībā no zāļu ražotāju līdzdalības maksājumiem līdz pat 70% no kopējām izmaksām jaunu inovatīvu medikamentu nodrošināšanā. Lielākais darījums ar Gilead Sciences Poland Sp.z.o.o. 6 826 148 *euro* vērtībā;
 - palielinoties ārvalstu studentu skaitam vidēji par 163 studentiem, pārskata gadā pieauguši arī ieņēmumi no ārvalstu studentu studiju maksām par 2 897 717 *euro*;
- būtisks palielinājums ir arī Kultūras ministrijai 4 579 240 *euro* vērtībā, kuru ietekmēja Latvijas Nacionālā kultūras centra ieņēmumi no biļešu realizācijas XXVI Vispārējo latviešu Dziesmu un XV Deju svētku pasākumos, kā arī Latvijas 100gadei veltītajā deju lieluzvedumā “Abas malas”;
- palielinājums ir Tieslietu ministrijai 3 624 747 *euro* vērtībā; t.sk. 2 394 834 *euro* vērtībā no regresa kārtībā atgūtajiem uzturlīdzekļu parādu maksājumiem;
- no pašvaldībām lielākais pieaugums ir Rīgas pilsētai 4 463 504 *euro* vērtībā, būtiskākais darījums – Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējuma daļas avansa maksājumi no SIA “Kultūras un sporta centrs “Daugavas stadions”” par Daugavas stadiona projekta (ārējās teritorijas inženierbūves un inženierkomunikācijas) I kārtu, II kārtu un III kārtu 3 618 549 *euro* vērtībā;
- lielākais samazinājums Ogres novada domei (3 269 115) *euro* vērtībā, kas galvenokārt izveidojies no apsaimniekošanas un siltuma funkciju nodošanas SIA “Ogres namsaimnieks”.

NP.A1.4. Ārvalstu finanšu palīdzība:

- vislielākais palielinājums valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmas ieņēmumos ir no:
 - Eiropas Reģionālās attīstības fonda 261 716 260 *euro* vērtībā;
 - būtiski palielinājušies arī ieņēmumi no Kohēzijas fonda 73 297 842 *euro* vērtībā;
 - palielinājums ir Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai 29 040 043 *euro* vērtībā;
 - samazinājušies ieņēmumi no Norvēģijas finanšu instrumenta (9 275 392) *euro* vērtībā;
- ministrijās vislielākais pieaugums ir Zemkopības ministrijai 18 143 897 *euro* vērtībā, t.sk. deponēto līdzekļu kontā ieskaitītie Eiropas Savienības Solidaritātes fonda līdzekļi 17 730 519 *euro*, kas paredzēti 2017.gada spēcīgo lietavu un to izraisīto plūdu radīto seku novēršanai.

NP.A1.6. Ziedojumi un dāvinājumi būtiski samazinājušies pašvaldībām, vislielākais samazinājums Ventspils pilsētas pašvaldībai (2 514 227) *euro* vērtībā;

NP.A1.7. Aizdevumu atmaksas:

- palielinājums 20 441 584 *euro* vērtībā. Lielākos ieņēmumus no aizdevumu atmaksām veido valsts budžeta finanšu uzskaitē atzītās pamatsummas atmaksa no AS “Augstsprieguma tīkls” 57 394 382 *euro* vērtībā, no SIA “Híponia” 10 700 000 *euro* vērtībā, Pāvilostas ostas pārvaldes 1 666 850 *euro* vērtībā un VAS “Starptautiskā lidosta “Rīga”” 1 662 408 *euro* vērtībā;

NP.A1.8. Citi ieņēmumi no pamatdarbības:

- lielākais samazinājums par (4 428 135) *euro* saistīts ar ministriju šajā postenī uzrādīto negatīvo summu par drošības naudas izmaiņām kontos pārklasifikāciju uz posteni A2.11 “Citi izdevumi no pamatdarbības”;
- būtisks samazinājums ir arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (4 033 525) *euro* vērtībā, kas saistīts ar projekta “Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija – Inčukalna gudrona dīķi – sanācijas darbi” garantijas līguma drošības naudu;

Naudas plūsmas izdevumu no pamatdarbības posteņu izmaiņas uzrādītas 3. tabulā.

3. tabula. Izdevumi no pamatdarbības (*euro*)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. - 2.)	Procentuālās izmaiņas (1. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
A2. Izdevumi no pamatdarbības (A2.1. līdz A2.11.rindas summa)	NP.A.2.	10 210 878 042	9 151 786 118	1 059 091 924	111.6
Atalgojums	NP.A2.1.	1 865 079 013	1 753 174 706	111 904 307	106.4
Darba devēja sociālās apdrošināšanas iemaksas, pabalsti un kompensācijas	NP.A2.2.	1 116 026 597	1 009 066 807	106 959 790	110.6
Mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni	NP.A2.3.	37 646 766	33 410 338	4 236 428	112.7
Pakalpojumi	NP.A2.4.	978 912 350	888 559 117	90 353 233	110.2
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika	NP.A2.5.	488 115 151	365 380 190	122 734 961	133.6
Nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi		24 033 746	22 233 315	1 800 431	108.1
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	NP.A2.7.	5 648 106 777	4 990 867 471	657 299 306	113.2
Procentu izdevumi		27 650 877	27 532 880	117 997	100.4
Transferti		1 865	13 575	-11 710	13.7
Aizdevumu izsniegšana	NP.A2.10.	15 338 624	61 547 719	-46 209 095	24.9
Citi izdevumi no pamatdarbības	NP.A2.11.	9 906 276	0	9 906 276	x

Konsolidēto naudas plūsmas izdevumu no pamatdarbības izmaiņas galvenokārt veido:

NP.A2.1. Atalgojums – valsts budžeta izdevumu un pašvaldību budžetu izdevumu izpilde, t.sk. informācija par izmaiņām, atklāta 2. sējuma skaidrojumos “Skaidrojums pārskatam par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžetu izpildi” un “Skaidrojums pārskatam par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi”;

NP.A2.2. Darba devēja sociālās apdrošināšanas iemaksas, pabalsti un kompensācijas:

- lielākais palielinājums ir Labklājības ministrijai 56 905 337 *euro* vērtībā, jo izdevumu palielinājumu veido nozarei piešķirtais papildus finansējums atlīdzībai un izdevumi darbinieku veselības apdrošināšanai;
- būtisks palielinājums Aizsardzības ministrijai 6 430 119 *euro* vērtībā un Rīgas pilsētas pašvaldībai 7 049 203 *euro* vērtībā saistīts ar atalgojuma palielinājumu;

NP.A2.3. Mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni – lielākais palielinājums ir Izglītības un zinātnes ministrijai 1 094 033 *euro* vērtībā, izdevumi galvenokārt saistīti ar augstskolu realizētajiem Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansētu projektiem un HORIZON 2020 projektu uzsākšanu;

NP.A2.4. Pakalpojumi:

- lielākais palielinājums ir Aizsardzības ministrijai 15 960 896 *euro* vērtībā par izdevumiem kārtējiem remontdarbiem ēku apsaimniekošanā, transportlīdzekļu remontiem un iestāžu uzturēšanas pakalpojumiem sakarā ar jaunu objektu pieņemšanu ekspluatācijā, sabiedroto karavīru izmitināšanu, kā arī patēriņa cenu pieaugumu, informācijas tehnoloģiju pakalpojumiem, īrei un nomai un sakaru pakalpojumiem;
- būtisks palielinājums 8 895 537 *euro* vērtībā ir Kultūras ministrijai, kuras izdevumus ietekmēja Latvijas Simtgades, t.sk., XXVI Vispārējo latviešu Dziesmu un XVI Deju svētku pasākumu īstenošana, kā arī programmas Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta “Kultūras mantojuma satura digitalizācija (1.kārta)” īstenošana;
- palielinājums 8 405 312 *euro* vērtībā ir Izglītības un zinātnes ministrijai par augstskolu izdevumiem par komunālajiem pakalpojumiem, pasūtītajiem pētījumiem, informācijas tehnoloģiju pakalpojumiem;

NP.A2.5. Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika – vislielākais palielinājums ir Aizsardzības ministrijai 114 352 344 *euro* vērtībā saistīts ar izdevumiem iegādēm atbilstoši likumam “Par valsts budžetu 2018.gadam” – militāro mācību nodrošināšanai, zemessargu uzturandai (zemessargu skaits palielinājies) un starptautiskās sadarbības pasākumu nodrošināšanai, kā arī, lai nodrošinātu Nacionālo bruņoto spēku kaujas spēju celšanu, palielināts finansējums krājumu (ekipējuma) iegādei;

NP.A2.7. Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība:

- lielākais palielinājums ir Finanšu ministrijai 172 061 367 *euro* vērtībā:
 - par 133 076 159 *euro* pieauguši Centrālās finanšu līgumu aģentūras veiktie maksājumi Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014. – 2020.gada plānošanas perioda projektos. Būtiskākie subsīdiju maksājumi pārskata periodā veikti AS “Attīstības finanšu institūcija Altum”, 45 019 764 *euro* vērtībā; Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvaldei 20 605 431 *euro* vērtībā un Ventspils brīvostas pārvaldei 12 048 002 *euro* vērtībā;
 - par 34 141 443 *euro* pieauguši kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā;
- būtisks pieaugums 169 063 997 *euro* vērtībā ir Veselības ministrijai. Lielākie darījumi – AS “Sentor Farm aptiekas” 86 281 917 *euro* vērtībā; SIA “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” 122 642 159 *euro* vērtībā; VSIA “Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca” 90 958 840 *euro* vērtībā; VSIA “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca” 41 080 633 *euro* vērtībā saistīts ar finansējuma palielinājumu atbilstoši valsts politikai veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā un papildus piešķirtiem līdzekļiem apropriācijas pārdales kārtībā, lai nodrošinātu darba samaksas pieaugumu valsts un pašvaldību ārstniecības iestādēs, lai daļēji apmaksātu Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomiskās zonas dalībvalstīs rēķinus par Latvijas iedzīvotājiem sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, lai nodrošinātu papildus veselības aprūpes pakalpojumus personām ar prognozējamu invaliditāti, kā arī ilgstoši slimojošām personām darbības spējas vecumā un nodrošinātu ambulatoras rehabilitācijas un

rehabilitācijas pakalpojumu dienas stacionārā apmaksu un lai daļēji segtu līdzekļu deficītu ambulatorajai ārstēšanai paredzēto zāļu iegādes izdevumu kompensācijai;

- liels palielinājums 42 476 603 *euro* vērtībā ir Rīgas pilsētas pašvaldībai, būtiskākās izmaiņas veido:
 - 35 741 889 *euro* dotācijas Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” pieaugums;
 - dotācijas komersantiem, biedrībām, nodibinājumiem un fiziskām personām par 2 385 752 *euro* pieaugums, t.sk. SIA “Rīgas meži” par 181 312 *euro*, SIA “Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs” par 377 483 *euro* u.c.;
 - sociālo pabalstu izdevumi palielinājušies par 4 253 136 *euro*. Tas saistīts ar izmaksu pieaugumu sociālo pakalpojumu ārpakalpojumu sniedzējiem un klientu skaita pieaugumu sociālajā nozarē, īpaši pieaudzis pakalpojumu saņēmēju skaits aprūpei mājās;
- palielinājums Jūrmalas pilsētas pašvaldībai 2 171 522 *euro* vērtībā saistīts ar Jūrmalas pašvaldības kapitālsabiedrībām piešķirtā finansējuma palielinājumu pašvaldības deleģēto funkciju veikšanai;
- palielinājumu Daugavpils pilsētas pašvaldībai 1 428 782 *euro* vērtībā galvenokārt ietekmēja zaudējumu kompensācijas sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem par pārvadājumiem autobusos un tramvajos pieaugums par 972 852 *euro* izmaksa un dotācijas piešķiršana SIA “Daugavpils reģionālā slimnīca” darbības nodrošināšanai 670 000 *euro* vērtībā.

NP.A2.10. Aizdevumu izsniegšana – lielākais samazinājums (52 220 324) *euro* vērtībā ir valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā, kurš saistīts ar aizdevumu izsniegšanu nefinanšu komersantiem;

NP.A2.11. Citi izdevumi no pamatdarbības:

- lielākais palielinājums 4 774 739 *euro* vērtībā ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai par neatgūto naudas līdzekļu, kas atrodas “Deutsche bank”, pārklasifikāciju uz prasībām;
- palielinājums 4 428 135 *euro* vērtībā par ministriju naudas līdzekļu izmaiņu negatīvo vērtību deponēto līdzekļu drošības naudas kontos pārklasifikāciju no posteņa A1.8. “Citi ieņēmumi no pamatdarbības”.

Naudas plūsmas ieguldījumu darbības ieņēmumu posteņu izmaiņas uzrādītas 4. tabulā.

4. tabula. Ieguldījumu darbības ieņēmumi (*euro*)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi no ieguldījumu darbības (B1.1. līdz B1.4.rindas summa)	NP.B1.	379 006 177	327 272 603	51 733 574	116
Nemateriālo ieguldījumu pārdošana		11 118	0	11 118	x
Pamatlīdzekļu pārdošana	NP.B1.2.	32 611 350	36 745 637	-4 134 287	88.7
Līdzdalības kapitālsabiedrību kapitālā, akciju un vērtspapīru pārdošana	NP.B1.3.	92 710 743	113 916 463	-21 205 720	81.4
Citi ieņēmumi no ieguldījumu darbības	NP.B1.4.	253 672 966	176 610 503	77 062 463	143.6

Konsolidēto naudas plūsmas ieņēmumu no ieguldījumu darbības izmaiņas galvenokārt veido:

NP.B1.2. Pamatlīdzekļu pārdošana būtiski samazinājusies Rīgas pilsētai (6 762 953) *euro* vērtībā un Stopiņu novada domei (2 029 189) *euro* vērtībā, jo 2018.gadā piedāvājumu atsavināt īpašumus bija mazāk nekā 2017.gadā;

NP.B1.3. Līdzdalība kapitālsabiedrību kapitālā, akciju un vērtspapīru pārdošana – lielākais samazinājums (20 743 000) *euro* vērtībā veidojas valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā no ieguldījumu ārvalstu vērtspapīros dzēšanas;

NP.B1.4. Citi ieņēmumi no ieguldījumu darbības:

- lielākais šī posteņa palielinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā 75 253 112 *euro* vērtībā, kur būtiskākie ir ieņēmumi no dividendēm (no valsts kapitāla izmantošanas):
 - AS “Latvenergo” 156 417 866 *euro* vērtībā;
 - SIA “Lattelecom” 20 037 078 *euro* vērtībā;
 - Latvijas Banka 11 942 213 *euro* vērtībā;
- būtiski (15 224 057) *euro* vērtībā samazinājušies valsts budžeta procentu ieņēmumi par ieguldījumiem rezidentu parādu vērtspapīros, šajā postenī iepriekšējā gadā uzrādīti procentu ieņēmumi par ieguldījumiem AS “Reverta” vērtspapīros, kuri 2017. gadā tika cedēti SIA “REAP”;
- palielinājums ir Rīgas pilsētas pašvaldībai 2 199 970 *euro* vērtībā un lielākie darījumi pārskata periodā ir saņemtās dividendes no SIA „Rīgas ūdens” 1 100 000 *euro* vērtībā un no AS „Rīgas siltums” 1 959 996 *euro* vērtībā;

Naudas plūsmas ieguldījumu darbības izdevumu posteņu izmaiņas uzrādītas 5. tabulā.

5. tabula. Ieguldījumu darbības izdevumi (euro)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Izdevumi no ieguldījumu darbības (B2.1. līdz B2.6.rindas summa)	NP.B2.	1 332 408 782	1 261 513 669	70 895 113	106.0
Nemateriālo ieguldījumu iegāde	NP.B2.1.	26 960 100	17 552 937	9 407 163	153.6
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	NP.B2.2.	16 747 171	12 204 655	4 542 516	137.2
Pamatlīdzekļu iegāde		214 748 551	196 722 065	18 026 486	109.2
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība	NP.B2.4.	929 609 827	730 640 641	198 969 186	127.2
Līdzdalības kapitālsabiedrību kapitālā, akciju un vērtspapīru iegāde	NP.B2.5.	141 588 738	304 393 371	-162 804 633	46.5
Citi izdevumi no ieguldījumu darbības	NP.B2.6.	2 754 395	0	2 754 395	x

Konsolidēto naudas plūsmas izdevumu no ieguldījumu darbības izmaiņas veido:

NP.B2.1. Nemateriālo ieguldījumu izveidošana:

- lielākais palielinājums ir Veselības ministrijai 1 977 833 *euro* vērtībā izdevumi un būtiskākais darījums 1 494 379 *euro* vērtībā par nemateriālo ieguldījumu iegādi sakarā ar apjomīgiem darbiem, kas saistīti ar veselības aprūpes pakalpojumu saņēmēju datubāzes izveidi;
- palielinājums Iekšlietu ministrijai 1 242 184 *euro* vērtībā saistīts ar izdevumiem Valsts policijas pasākumiem kibernetizācijas apkarošanas jomā, pasākuma plāna nodrošināšanai 2021.gada tautas skaitīšanas sagatavošanai un veikšanai un dažādiem ar

Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētajiem projektiem un pasākumiem saistītajiem izdevumiem;

- no pašvaldībām lielākais pieaugums ir Rīgas pilsētai 3 306 880 *euro* vērtībā, būtiskākais darījums, kas veido palielinājumu, ir ar SIA WeAreDots 2 307 212 *euro* vērtībā par resursu vadības sistēmas ACTO ERP izstrādi un uzturēšanu;
- lielākais samazinājums Aizsardzības ministrijai (1 462 861) *euro* vērtībā, jo pārskata gadā samazinājušies izdevumi datorprogrammu un licenču iegādei;

NP.B2.2. Nemateriālo ieguldījumu izveidošana:

- lielākais palielinājums ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai 1 731 707 *euro* vērtībā, galvenokārt izmaiņas veidojas Valsts reģionālās attīstības aģentūrai par E-konkursu un e-izsoļu apakšsistēmu papildinājumiem, par Eiropas vienotā iepirkuma procedūras dokumenta (ESPD) EIS integrācijas risinājumu, par Valsts informācijas sistēmas darbam ar ES dokumentiem un ar dokumentiem līdz drošības līmenim “dienesta vajadzībām” papildinājumi, par valsts pārvaldes pakalpojumu portāla www.latvija.lv papildinājumiem un par E-adrešu informācijas sistēmas izveidi. Valsts vides dienestam veikti būtiski uzlabojumi informācijas sistēmā “Tulpe”, uzraudzības un analīzes risinājuma (Pamata līmenis, Bronzas servisa līmenis);
- palielinājums Finanšu ministrijai 1 488 635 *euro* vērtībā, jo Valsts ieņēmumu dienests veica būtiskus papildinājumus informāciju sistēmās:
 - maksājumu administrēšanas informācijas sistēmai (MAIS) 1 699 540 *euro* vērtībā;
 - Baltijas valstu muitu izmantoto rentgena kontroles sistēmu vienotais datu apmaiņas tīklam (BAXE), Datu noliktavas sistēmi (DNS), Datorizētai nodokļu maksātāju riska novērtēšanas sistēmai (ESKORT) kopā 1 247 670 *euro* vērtībā;
 - elektroniskas muitas datu apstrādes sistēmai (EMDAS) 999 032 *euro* vērtībā;
- palielinājums Tieslietu ministrijai 1 010 823 *euro* vērtībā saistīts ar Eiropas Savienības Sociālā fonda projekta “Justīcija attīstībai” ietvaros finansētā elektroniskās maksātspējas uzskaites sistēmas (EMUS) izstrādi un Uzņēmumu reģistra informācijas sistēmas modernizāciju;

NP.B2.4. Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība:

- vislielākais palielinājums ir Satiksmes ministrijai 29 961 156 *euro* vērtībā, jo pārskata periodā uzsākti vairāki jauni projekti par autoceļu segas rekonstrukciju un pārbūvi;
- būtisks pieaugums ir Izglītības un zinātnes ministrijai 27 294 101 *euro* vērtībā:
 - t.sk. Latvijas Universitātei 14 932 131 *euro* vērtībā, saistīts ar investīcijām Akadēmiskajā attīstības centrā;
 - Rīgas Tehniskai universitātei 3 619 017 *euro* vērtībā, jo tika pabeigti ēku būves un renovācijas darbi t.sk. vienā no lielākajiem objektiem Ķīpsalas ielā 6B, pārbūvējot ēku Inženierzinātņu un viedo tehnoloģiju centra vajadzībām;
- pieaugums Finanšu ministrijai 11 191 511 *euro* vērtībā saistīts ar Valsts ieņēmumu dienesta ieguldījumiem muitas kontrolpostēnos;
- lielākais samazinājums ir Aizsardzības ministrijai (22 629 641) *euro* vērtībā, jo pārskata gadā samazinājās izdevumi ilgtermiņa saistību projektā „Nacionālo bruņoto spēku ilgtermiņa līgumi” un NATO programmā;

- no pašvaldībām lielākais pieaugums Rēzeknes pilsētas pašvaldībai 16 507 444 *euro* vērtībā saistīts ar uzsāktajiem Eiropas Savienības finansētajiem projektiem un pašvaldības finansētajiem projektiem, t.sk. Olimpiskā centra “Rēzekne” sporta arēnas būvniecībai, Rūpniecības kompleksa būvniecībai, ielu rekonstrukcijai un ēku energoefektivitātes paaugstināšanai;
- Dobeles novada pašvaldībai pieaugums 15 927 226 *euro* vērtībā saistīts ar izdevumiem Dobeles pilsētas arhitektūras pieminekļa "Kultūras nams" rekonstrukcijai, par Izglītības iestāžu dabaszinātņu mācību centra būvniecībai u.c.;
- Jelgavas pilsētas pašvaldībai pieaugums 14 658 609 *euro* vērtībā par ielu un ēku renovāciju un ēku labiekārtošanu;

NP.B2.5. Līdzdalības kapitālsabiedrību kapitālā, akciju un vērtspapīru iegāde:

- lielākais pieaugums ir Finanšu ministrijai 55 962 691 *euro* vērtībā, ko galvenokārt veido ieguldījums AS “Augstsprieguma tīkls” pamatkapitāla palielināšanai;
- lielākie samazinājumi Veselības ministrijai (25 790 005) *euro* vērtībā un Tieslietu ministrijai (11 200 000) *euro* vērtībā saistīti ar ieguldījumeim kapitālsabiedrībās iepriekšējā saimnieciskajā gadā;
- lielākais samazinājums pašvaldībās šajā postenī ir bijis Rīgas pilsētas pašvaldībai 19 232 000 *euro* vērtībā, jo salīdzinoši vairāk ieguldījumu kapitālsabiedrībās bija 2017.gadā;

NP.B2.6. Citi izdevumi no ieguldījumu darbības – lielākais palielinājums 2 753 958 *euro* vērtībā veidojas valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā par valsts budžeta procentu maksājumiem par depozītiem;

Naudas plūsmas finansēšanas ieņēmumu posteņu izmaiņas uzrādītas 6. tabulā.

6. tabula. Finansēšanas ieņēmumi (*euro*)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi no finansēšanas darbības (C1.1. līdz C1.4.rindas summa)	NP.C1.	1 350 076 944	1 152 004 588	198 072 356	117.2
Pašu emitēto akciju pārdošana	NP.C1.1.	1 328 152 432	1 116 854 832	211 297 600	118.9
Aizdevumu atmaksa	NP.C1.2.	4 684 430	19 378 323	-14 693 893	24.2
Saņemti aizņēmumi	NP.C1.3.	11 677 450	4 407 147	7 270 303	265.0
Citi ieņēmumi no finansēšanas darbības	NP.C1.4.	5 562 632	11 364 286	-5 801 654	48.9

Konsolidēto naudas plūsmas ieņēmumu no finansēšanas darbības izmaiņas galvenokārt veido:

NP.C1.1. Pašu emitēto akciju pārdošana – lielākais palielinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā. Par 211 297 600 *euro* pārskata gadā būtiski palielinājušies ieņēmumi no parāda vērtspapīru emisijas. 2018. gadā ienākošo naudas plūsmu no valsts vērtspapīru emisijas galvenokārt veido ilgtermiņa parāda vērtspapīru emisijas ārvalstu finanšu tirgos 999 244 000 *euro* vērtībā un iekšzemes finanšu tirgos 247 555 297 *euro* vērtībā.

NP.C1.2. Aizdevumu atmaksa – lielākais samazinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā (14 693 464) *euro* vērtībā, jo aizdevumu atmaksas no slimnīcām, kas

nav plānotas valsts budžeta Finanšu ministrijas 42.00.00.programmā, ir bijušas mazākas nekā iepriekšējā saimnieciskajā gadā;

NP.C1.3. Saņemtie aizņēmumi – lielākais palielinājums ir Izglītības un zinātnes ministrijai 7 145 475 *euro* vērtībā saistīts ar Rīgas Tehniskās universitātes aizņēmuma pārkreditēšanu;

NP.C1.4. Citi ieņēmumi no finansēšanas darbības – lielākais samazinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā. Ieņēmumu samazinājums (5 758 325) *euro* vērtībā saistīts ar to, ka 2017. gadā bija iestājušies dzēšanas termiņi četriem valūtu un procentu likmju mijmaiņas darījumiem, tādējādi samazinājās atvasināto finanšu instrumentu portfelis, kā arī ar USD vērtības attiecībā pret EUR samazinājumu 2018. gadā salīdzinājumā ar 2017. gadu.

Naudas plūsmas finansēšanas izdevumu posteņu izmaiņas uzrādītas 7. tabulā.

7. tabula. Finansēšanas izdevumi (euro)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Izdevumi no finansēšanas darbības (C2.1. līdz C2.4.rindas summa)	NP.C2.	1 153 471 269	1 377 553 854	-224 082 585	83.7
Pašu emitēto akciju iegāde	NP.C2.1.	770 909 887	979 611 402	-208 701 515	78.7
Aizdevumu izsniegšana		580	0	580	x
Aizņēmumu atmaksa		137 286 159	128 458 690	8 827 469	106.9
Citi izdevumi no finansēšanas darbības		245 274 643	269 483 762	-24 209 119	91.0

Konsolidēto naudas plūsmas izdevumu no finansēšanas darbības izmaiņas galvenokārt veido:

NP.C2.1. Pašu emitēto akciju iegāde – lielākais samazinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā (208 701 515) *euro* vērtībā, kuru galvenokārt veido ārējā aizņēmuma valsts obligāciju dzēšana;

Informācija par ministriju un centrālo valsts iestāžu budžetu ieņēmumiem un izdevumiem atklāta saimnieciskā gada pārskata 10., 12., 15., 16. pielikumā.

Informācija par pašvaldību budžetu ieņēmumiem un izdevumiem atklāta saimnieciskā gada pārskata 18., 19. un 20. pielikumā.

Naudas plūsmas naudas līdzekļu posteņu izmaiņas uzrādītas 8. tabulā.

8. tabula. Naudas līdzekļi (euro)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem	NP.III	17 850 655	228 481 378	-210 630 723	7.8
Neto naudas līdzekļu plūsma kopā/ Naudas plūsma kopā	NP.V	241 268 077	-133 176 127	374 444 204	-181.2
Ārvalstu valūtas kursu svārstību rezultāts (+,-)	NP.VI	3 162 109	-13 412 073	16 574 182	-23.6
Naudas līdzekļu un noguldījumu izmaiņas pārskata periodā (NL1.-NL.2)	NP.VII	-244 430 186	146 588 200	-391 018 386	-166.7

Konsolidēto naudas plūsmas naudas līdzekļu izmaiņas galvenokārt veido:

- NP.III Naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem – lielākais samazinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā (127 179 689) *euro* vērtībā;
- NP.V Neto naudas līdzekļu plūsma kopā/Naudas plūsma kopā jeb ieņēmumu pārsniegums pār izdevumiem, kuram pieskaitīta naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem, jo 2018. gadā palielinājušies ieņēmumi no pamatdarbības salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu un samazinājušies naudas plūsma no finansēšanas darbības.
- NP.VI Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts – lielākais palielinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā 16 049 423 *euro* vērtībā.
- NP.VII Naudas līdzekļu un noguldījumu izmaiņas pārskata periodā – lielākais samazinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaites naudas plūsmā. Naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums palielinājies par 260 442 005 *euro*. Ievērojamais naudas līdzekļu atlikums uzkrāts pārskata perioda beigās, lai nodrošinātu valsts emitēto īstermiņa vērtspapīru dzēšanu, aizņēmumu atmaksu un valsts budžeta deficīta finansēšanu.